

Manuskript-ark **BIBELNOKKELEN**

Artikkel: ..BN. 4/90. Rom. 9; 1-5.

Brødskrift (løpende tekst)

Spaltebredde:

1 10 20 30 40 50

1 HVIS BARE ISRAEL KUNNE BLI FRELST!

2 Etter at vi nå har oppholdt oss ved den lærende hoveddelen i Rom-

3 erbrevet, (kap. 1-8), og der fått se inn i hva Kristi verk betyr båd-

4 de for oss, og i oss, går vi inn i brevets frelseshistoriske del.

5 (Kap. 9-11)

6 Dette er uten tvil et av de vanskeligste avsnittene i brevet, men

7 samtidig også et av de veldigste.

8 For etter at apostelen i 8,28 flg. har oppholdt seg ved Guds nå-

9 dige forutbestemmelse av den enkelte kristne til frelse, kommer

10 han nå over til et meget nærliggende tema: Hvordan er det nå med

11 det folk som Gud hadde utvalgt som sitt eiendomsfolk? Wil det bli frelst?

12 I dagens avsnitt presenterer Paulus problemet: Bare Israel kunne

13 bli frelst! Jeg skulle selv gjerne være forbannet, og skilt fra

14 Kristus, sier han, om det bare kunne være til hjelp for hans brød-

15 re og landsmenn.

16 Paulus har virkelig en dyp sorg! Jødefolket, som Gud hadde utvalgt,

17 er nå blitt forkastet!

18 Litt av en kontrast det vi her leser i forhold til slutten av for-

19 rige kapitel. Der hadde apostelen jublende gitt uttrykk for viss-

20 heten om frelsen i Kristus.

21 Her har vi med en klagesang over jødernes utelukkelse å gjøre. Og,

22 dette er slett ikke talemåter for apostelen, for om han vel ikke

23 ønsker seg bort fra Kristus, viser ordbruken at han er villig til dette.

24 Grunntekstens uttrykk viser oss her at Paulus til stadighet går

25 omkring med denne nød. Og nøden er desto større, så mye mer som

26 Israel i den gammeltestamentlige frelseshistorien fikk 8 fortrinn:

27 Barnekåret, Guds herlighet, paktene, loven, tempeltjenesten, løft-

28 ene, fedrene, ja, Kristus var jo født inn i dette folket!

29 Dagens avsnitt slutter så med en lovprisning av nettopp Kristus.

30 Verset er et meget klart vitnesbyrd om Kristi to naturer: Han er

31 sant menneske, men også sann Gud, i den ene personen Jesus Kristus.

9,3

9,2

9,3

8,31 flg.

9,3

2.Mos.4,22;24,16,

1.Mos.15,1flg;2.

Mos.20,1flg; 2.Mos.

13,5b; Mika 5,1;

2.Mos.3,15.

9,5

1,3

1,4

TIL ETTERTANKE: HVOR DYPT GÅR DIN OG MIN NØD FOR ISRAEL "ETTER KJØDET?"

UTFORDRING: Les hva den athanasianske trosbekjennelse sier om Kristus, pkt.27 flg.

Manuskript-ark **BIBELNOKKELEN**

Artikkel: BN 4/90. Rom.9,6-18

Brødskrift (løpende tekst)

Spaltebredde:

1 10 20 30 40 50

	1	LØFTENE KAN IKKE SVIKTE
9,4	2	Hvordan kunne Israel bli forkastet når det bl.a var slik at de
	3	hadde Guds løfter?
	4	Dette kolliderer nå allikevel ikke med det Gud har lovet, sier
	5	Paulus, for løftene gjelder en utvalgt <u>del</u> av jødefolket, og da
Matt.3,7-10 Luk.16,6 22 flg. Gal.3,6 flg.	6	ikke dette folk som <u>nasjon</u> . Det å kjødelig nedstamme fra Abraham
	7	duger ikke, så heller ikke gjerninger.
	8	Gud har full frihet både til å ta seg ut hvem han vil, og forkaste
	9	hvem han vil. Derfor har ikke bare <u>jødene</u> , men også <u>hedninger</u> fått
	10	kallet til Guds Rike!
9,6-13.	11	(Teksten vår faller i to deler:) Rett nok har Gud gitt Abraham, Is-
	12	ak og Jakob sine løfter, men dette må ikke forlede noen til å tro
	13	at de kan komme med krav til Gud. Nei, Abrahams sanne ætlinger
	14	er de som Guds løfte alene har født til å være Hans barn.
	15	At Gud så utvalgte Jakob framfor Esau, går ikke på noen som helst
	16	moralsk forskjell mellom dem, men var bare et uttrykk for at Gud
1.Mos.25,23	17	velger den han vil.
9,14-18.	18	(I slutten av teksten vår begynner apostelen på det vanskelige pro-
	19	blem som reiser seg ut fra det som hittil er behandlet:)
	20	Blir det ikke en motsetning her? Hvis Gud utelukkende handler ut
9,14	21	fra sin frie vilje, må ikke dette stri mot Hans rettferdighet?
2.Mos.32,10	22	Nei, sier apostelen. For Skriften viser oss en Gud som har full
	23	frihet til å henholdsvis benåde og til å forherde.
	24	Nå er det ikke Paulus' mening å avstreife enhver slekts-og nasjons-
9,3b.	25	tilhørighet. Jfr. uttrykket fra tidligere i kapitlet: "Mine brød-
Apg.17,26-27.	26	re og landsmenn." Se også hvordan han taler til atenerne på Areo-
	27	pagos!
Mal.1,2-3	28	Poenget er likevel klart: Det handler om Guds suverene utvelgelse.
1.Mos.27,29	29	Og Jakobs eksempel bare føyer seg inn i en lang rekke som viser
1.Mos.12,1 flg.	30	dette like fra Abraham av.
	31	

TIL ETTERTANKE Les Joh.ev. 15,16.

Manuskript-ark **BIBELNØKKELEN**

Artikkel: BN 4/90. Rom.9,19-33

Brødskrift (løpende tekst)

Spaltebredde:

	1	10	20	30	40	50
	1	GUDS NÅDEVALG.				
9,19-21.	2	(Vi kan passende dele dagens avsnitt i tre deler.) For det første:				
	3	Betyr Guds utvelgelse noe mekanisk? Er verden som et dukketeater,				
	4	der f.eks. jødefolket, som behandles i denne sammenheng, ikke kan				
	5	holdes ansvarlig for sin avvisning av Kristus, fordi det ikke nyt-				
	6	ter å stå mot Hans vilje likevel?				
Jer.18.	7	Nei, slett ikke, sier Paulus, og viser til profeten Jeremias opp-				
	8	levelse, og det profetord Gud gav denne i pottemakerens verksted.				
9,22-29.	9	(I neste ^{sk} avsnitt) sier Paulus at nå må sannelig alle klager på Guds				
	10	utvelgelse opphøre. For rett nok, Gud har en ubeskåret rett til				
	11	å forkaste. Men helt ut har han nå ikke gjort bruk av denne, fordi				
	12	Han tvert om har vist stor langmodighet mot det forkastede folk,				
	13	med det formål å frelse utvalgte hedninger, <u>og</u> jøder.				
9,30-33.	14	(I det tredje ^{Til set i dette avsnittet} avsnittet i dagens tekst,) begynner vi samtidig på den				
	15	andre delen i Paulus' store utlegning i kap.9-11, som går fra 9,30-				
	16	10,21. Her handler det i den store sammenhengen om at Israels for-				
	17	kastelse er selvforskyldt, og skyldes deres vantro. På sin side had-				
	18	de jo Gud lagt alt til rette for at det skulle bli frelst! I den				
	19	mindre, (og da avsluttende) sammenhengen (i dag) dreier det seg om Is-				
	20	raels selvrettferdighet.				
9,20-24.	21	Hva er forutbestemt? Akkurat som pottemakeren har full rett til,				
	22	av samme leirklump, å danne kar med forskjellig bestemmelse, både til				
	23	fin og simpel bruk, har Gud like stor rett til å danne mennesker				
	24	som han viser miskunn mot og herliggjør på den ene siden, og som				
	25	Han både forherder og lar gå til grunne på den andre siden. Og Gud				
	26	har att på til <u>skapt</u> materialet Han arbeider med!				
	27	Her er det av største betydning at vi leser Skriften i sin helhet,				
	28	og ikke bare ser dagens avsnitt i lys av hele kap.9-11, men hele				
	29	Rom. Vi må ikke rive Guds absolutte makt løs fra Skriftens vitnes-				
3,26 8,31	30	byrd om Hans store kjærlighet! Gud <u>vet</u> nok hvem som blir frelst,				
1.Tim.2,4	31	og hvem som går fortapt, men <u>vil</u> ikke at noen skal mistes, ja, at				
		alle skal bli frelst!				

TIL ETTERTANKE: I det Kristus er blitt vår Frelser, viser det seg at vi er forutbestemt til frelse. under-
strek.

I det vi måtte komme til å forherde oss, står vi i fare for å gå fortapt.

Manuskript-ark BIBELNOKKELEN

Artikkel: BN 4/90 Rom. 10, 1-13.

Brødskrift (løpende tekst)

Spaltebredde:

1 10 20 30 40 50

	1	KRISTUS ER LOVENS ENDE
10, 1-3	2	I det første avsnittet (i dag) utfolder Paulus videre det som var
	3	temaet i det siste avsnittet i går. Israel har nok hatt en reli-
	4	giøs iver, men har gått glipp av Guds rettferdighet og frelse, for-
	5	di folket har satset på sin egen rettferdighet, og har forsømt å
	6	ta i mot Guds rettferdighet i Kristus.
10, 4-13	7	Det neste i teksten kan gjengis slik: Bare på troens vei er Guds
	8	rettferdighet å finne. Israels vantro er derfor svært uklok. Fol-
	9	ket har trådt ganske feil når de har trodd at loven er noen vei til
	10	frelsen!
<i>Gal. 3, 11 fgg.</i>	11	Dette forholder seg helt annerledes, sier Paulus. Kristus er lovens
	12	ende, så hver den som <u>tror</u> , blir rettferdig for Gud. Her har vi
	13	ellers en paralell i Gal. 3,24. Her blir loven kalt en vokter, en
	14	tuktemester (NO-30), egtl. taler grunnteksten om en pedagog!
	15	Her kan vi tenke på en scene fra skolen, nemlig den at en lærer
3, 19-20	16	griper en ulydig elev i armen og bringer ham til rektors kontor
	17	for sin oppsetsighet! Loven er nettopp slik, den griper oss, og
	18	tar oss i forvaring. Imidlertid, mens vi står i fare for å bli
	19	"utvist" av Den Hellige Gud, kommer Kristus, og stryker ut anmerk-
Kol. 2, 14	20	ningen(e)!
	21	V.5-10 begrunner at Kristus er lovens ende. I begynnelsen av den-
	22	ne delen bruker Paulus Moses til å underbygge to helt forskjellige
	23	ting! Rettferdighet ved gjerninger, eller rettferdighet ved tro?
1,5	24	At Paulus benytter Skriften med så stor frihet, må vi uten tvil
Ef. 2, 20	25	tilskrive <i>den fulmakt</i> hans apostelembete. <i>g.f.</i> Vi må holde oss til profetenes og
	26	og apostlenes vitnesbyrd. Skriften alene! Troen alene!
	27	Nettopp dette er det da det handler om. Israel-og vi-må ikke tenke
10,8	28	at det kreves anstrengelser eller gjerninger for å oppnå rettfer-
10,9-10	29	dighet hos Gud. For Ordet er deg nær! I din munn og ditt hjerte.
	30	Bare du tror på Kristus, og bekjenner Jesus som Herre, da skal
	31	du bli frelst!

TIL ETTERTANKE: **Altså så enkelt! Bekjenne-og tro-på Jesus!**
Slik blir du frelst!

nb!

Manuskript-ark **BIBELNØKKELEN**

Artikkel: .. BN 4/90 . Rom. 10, 14-21

Brødskrift (løpende tekst)

Spaltebredde:

1 10 20 30 40 50

1 KRISTUS TALER DER HVOR EVANGELIET FORKYNNES
2 Vi har i foregående avsnitt vært innom både Guds nådevalg til
3 frelse, og troens betydning for frelsen. I dag vil vi først sam-
4 le disse to punktene: Hver den som tror blir frelst, men bare
5 den som Gud har utvalgt til frelse, kan tro!
6 Likevel er stadig den ytre bakgrunn for apostelens gjennomgåelse
7 den at Israel er blitt forkastet, fordi dette folket har forher-
8 det seg.
9 I dagens avsnitt går Paulus over til å vise at Israel har hatt
10 alle muligheter til å nettopp tro på Kristus. Guds sendebud har
11 jo kommet med budskapet om Herren! Da har Israel hørt evangeliet,
12 men ikke vært lydig mot det. Og begge deler har Jesaja profetert
13 om. Men da kan ikke Israel undre seg over at Gud har sendt evan-
14 geliet til hedningene! For også dette har profeten forutsagt.
15 Vi oppholder oss ellers i dette avsnittet med Ordets nådemiddel,
16 og dermed ved forkynnensens betydning.
17 En forkynner, en predikant, er noe mer enn et vitne. Han er en
18 herold, som framfører godt nytt fra sin herre, i hans sted, og
19 i hans navn.
20 Ved sine herolder anroper nå Kristus hele verden det han selv
21 forkynte for sitt eget folk, for at alle skal høre ham, og tro
22 på ham.
23 Det er karakteristisk for all sann kristen preken at den kommer
24 av Kristi ord. En rett herold er den, som på vegne av Ham bærer
25 fram Hans budskap.
26 Er budskapet ekte, ja, da kommer troen av dette i dem som hører,
27 selv om det ikke skal underslås at vi i vårt avsnitt selvsagt og-
28 så møter en annen slags hørrelse, nemlig at Israel ikke har tatt
29 i mot det budskap som profetene, Guds utsendinger har kommet med.
30 Vi lærer av dette at forkynnelsen alltid har to virkninger, nem-
31 lig både mottakelse, og forkastelse av evangeliet.

10, 14-17

Jes. 52, 7

Jes. 53, 1

10, 18-19

Jes. 65, 1-2

2. Kor. 5, 20

10, 18-19

*alvord
med
i alle
og mot*

TIL ETTERTANKE: Hvordan tar jeg i mot Kristus og Hans utsendinger?

Manuskript-ark **BIBELNØKKELEN**

Artikkel: BN 4/90. Rom. 11, 1-12.

Brødskrift (løpende tekst)

Spaltebredde:

	1	10	20	30	40	50
	1	HÅPET ER IKKE UTE FOR ISRAEL!				
	2	Vi fortsetter (i dag) med tredje delen av den frelseshistoriske del				
	3	av Romerbrevet. (Vi leser denne fordelt på tre dager.)				
11, 1	4	Håpet er ikke ute for Israel. Har Gud forkastet sitt folk, spør				
	5	apostelen, og med det mener han først å peke på seg selv. Han er				
	6	såvisst israelitt god som noen, og hvis den forkastelse han hit-				
	7	til har referert til, skulle gjelde alle, ja, så var han heller				
	8	ikke medregnet.				
1, 1 flg.	9	Men dette er ikke Paulus' mening. For han er utvalgt av Kristus				
Gal. 1, 1, 1, 10 flg	10	til å være apostel. Så kan forkastelsen av de andre ikke bero på				
	11	noe annet enn deres egen motvilje mot Kristus.				
5. Mos. 5-8	12	Men Paulus har flere momenter å anføre på dette punktet. Gud har				
5. Mos. 7, 6-7	13	tatt Israel ut som sitt eiendomsfolk. Og denne nådige utvelgelse				
	14	har Han gjort bare av kjærlighet. Og hva mer er, denne kjærlighet				
	15	står der, uavhengig av folkets skrøpeligheit og ulydighet.				
	16	På grunn av dette har Gud forordnet at det i Israel er en rest til-				
1. Kong. 19, 10 & 14	17	bake. Skriftbeviset som Paulus anfører for dette, er fortsettelsen				
1. Kong. 19, 18	18	av profeten Elias kamp med Baalsprofetene på Karmel. Da Elia sa at				
	19	han var den eneste som var med Jahve, måtte Herren si til ham at				
	20	han hadde holdt 7000 mann igjen, som ikke hadde bøyet kne for frukt-				
	21	barhetsavguden Baal!				
Jes. 10, 22 flg.	22	Her kan vi også vise tilbake til 10, 27 flg. Her viser jo Paulus				
	23	til akkurat samme tanken slik den fremstår hos Jesaja. Det som jo				
Jes. 7, 3; 8, 18	24	ellers er svært interessant med dette, er jo at Jesaja hadde en				
10, 20	25	sønn ved navn Sjear-Jasjub, rett oversatt: "Det er en rest som				
Jes. 7, 14, 9, 6-7; 27	26	o mvender seg." Og ,leser vi nærmere etter i de følgende kapitler				
11, 1	27	hos Jesaja, ser vi at den sanne og rette Messias, Immanuel, nett-				
	28	opp skulle komme fra Isais stubbe, altså rest.				
11, 7-10	29	Denne rest er igjen utvalgt av nåde. Her nytter det ikke med gjer-				
Jes. 29, 10	30	ninger og eget strev, da blir forherdelsen resultatet. Likevel er				
Hos. 2, 23	31	Gud nådig, og elsker sitt folk!				

TIL ETTERTANKE: Har Gud fremdeles en rest-som omvender seg-i vårt norske folk? Hva med deg?

Er det lenge siden du brukte skriftemålet?

Manuskript-ark **BIBELNOKKELEN**

Artikkel: BN 4/90. Rom. 11,13-24.

Brødskrift (løpende tekst)

Spaltebredde:

1 10 20 30 40 50

1 ISRAEL SKAL KOMME MED BLANT DE SOM BEKJENNER JESUS SOM MESSIAS!
2 Hittil har nok utsiktene for Israel som folk vært nokså lite opp-
3 løftende. Det kan ikke tilskrives Paulus, som til og med var vil-
4 lig til å bytte sin salighet med forbannelse, om bare Israel kun-
5 ne bli frelst. Det skyldes heller ikke Gud selv, som ikke bare i
6 sin brennende kjærlighet har utvalgt Israel som sin egen eiendom,
7 men som nådig har sendt evangeliets budbærere til folket, for at
8 det kunne tro og bli frelst.
9 I dagens avsnitt, det nest siste i Paulus veldige frelseshistoriske
10 utleggelse, ser vi at Israels forkastelse ikke er fullstendig, og
11 heller ikke endelig. For ikke bare har Gud beredt for seg en rest
12 som vender om til Jesus Messias, og latt Kristus bli født ut av
13 denne rest av folket, men Hans mottakelse både i Israels rest, og
14 blant hedningene, skal vekke Israel som folk til omvendelse!
15 Gud har nok i sannhet også planlagt at hedningene skulle få del i
16 evangeliet. Dette har helt klart sin egen vekt og verdi i Guds
17 frelsesråd. Imidlertid spiller her også med at Israel skal bli
18 ivrig etter å bli frelst når de ser at andre folkeslag også kommer
19 med! Paulus vil her vise til den store rikdom verden fikk, da evan-
20 geliet utgikk fra Israels rest. Men for en rikdom, sier han, ^{at} det
21 skal bli når Israel som folk kommer med! Mange har her tenkt på
22 en stor misjonstid i verden, en stor vekkelse, og dette ser også
23 ut til å ligge nær hos Paulus.
24 Siste delen av avsnittet, v.16-24, er på flere måter et speilbilde
25 av den tankerekke vi hittil har fulgt hos apostelen. For her møter
26 vi nemlig en sterk advarsel til de hedningekristne om å være hov-
27 modige overfor de jøder som er vantro overfor evangeliet.
28 Mens adressaten og objektet for utleggelsen i våre tre frelseshis-
29 toriske kapitler hittil på mange måter har vært jøder, kommer nå
30 da de som er omvendt av hedninger mer inn i bildet. Det går an å
bli hogget av selv for en gren som er innpodet på det sanne Israels
tre!

9,3

5.Mos.7,6-7
Jes.52,7

Jes.7,3

11,11
Jes.60,1flg.
Jes.62,1flg.

11,14
11,15
11,23-24

11,16-24

11,22 Joh 15,1flg

TIL ETTERTANKE: Bli ikke hovmodig overfor Gud! Da kan du selv bli forherdet, og-forkastet. Kyrie Eleison.

Manuskript-ark **BIBELNOKKELEN**

Artikkel: BN 4/90. Rom. 11,25-36.

Brødskrift (løpende tekst)

Spaltebredde:

1 10 20 30 40 50

1 MYSTERIETS GUD
2 Vi er ved den avsluttende del av Romerbrevets frelseshistoriske
3 utlegning.
4 Det er passende å inndele denne i to avsnitt: 1.del handler om at
5 hele Israel som folk til sist skal bli frelst. Dette er et myster-
6 ium, en hemmelighet, som må tilskrives Paulus'apostelembete, men
7 også Skriftens vitnesbyrd om dette, og, ikke å forglemme: Guds
8 barmhjertighet.
9 Den siste delen er en veldig lovprisning av Guds visdom og nåde.
10 Mysterium er et viktig ord i NT. Det peker på en sannhet
11 som er utilgjengelig for all menneskelig erkjennelse, og bare kan
12 kjennes ved Guds åpenbaring. Først og fremst dreier dette seg om
13 Guds frelsesråd, som har vært skjult, men som nå er blitt åpen-
14 bart ved evangeliet om Kristus.
15 Imidlertid må vi ikke legge intellektuelle mål på denne sannhet.
16 Ordet mysterium på gresk er det samme som vi fra latin kjenner
17 som sakrament, altså en hellig handling som Gud har innstiftet.
18 Imidlertid kan dette, selv hvor rett det er, f.eks anvendt på dåp
19 og nattverd, ikke si alt , fordi mysterium også rommer tan-
20 ken om Guds hellige og herlige nærvær.
21 Derfor er det så viktig at vi lærer at det også er noe som heter
22 øyeblikkets sakrament, Guds nærvær i nuet.
23 Herren er nok herlig tilstede både i dåpen og nattverden, og, for
24 all del i det løftesord, som gjør de element det er tale om, til
25 noe mer enn menneskelige midler, ja, til bærere av Kristi nåde.
26 Vi skal likevel altså få regne med Herrens nærvær hvert eneste
27 sekund vi er på veien til himmelen, ja, Han ER veien.
28 Derfor må den sannhet om Israel som Paulus her er betrodd, og ut-
29 legger, romme for forstanden utrolige, og ikke desto mindre vel-
30 dige begivenheter, "når hele Israel blir frelst." Det skal bli
31 spennende å se, om Herren i sin nåde lar oss oppleve det!

11,25

11,26

11,28

11,32-36

Kol.1,26

Kol.2,2

Kol.1,27

2.Mos.13,21-22

Joh.14,6

11,26

11,33

"Å dyp av rikdom og visdom og innsikt hos Gud!"

TIL ETTERTANKE: Tror du at vi i dag ser konturene av hva som skal skje med Israel som folk i endetiden? Husk at alle begivenheter som måtte inntre vil være underordnet det at Israel skal bli frelst!

Manuskript-ark **BIBELNOKKELEN**

Artikkel: BN 4/90.Rom. 12, 1-8.

Brødskrift (løpende tekst)

Spaltebredde:

1 10 20 30 40 50

1 OFFER TIL GUDS BEHAG
2 I og med kap.12 begynner vi på en ny hoveddel i vårt studium av
3 Romerbrevet. Det dreier seg om brevets formaningsdel, som går helt
4 fram til 15,13. Dagens avsnitt deler vi best i to, i det vi kan
5 sondre mellom en sterk formaning til helliggjørelse, og i neste
6 omgang til rett bruk av nådegavene.
7 Hva er så formaning for noe? Det dreier seg ikke om noen moralsk
8 oppfordring på menneskelig basis, men de apostoliske formaningerne
9 er påminnelser til den enkelte kristne, og, generelt, til menig-
10 heten, om å bli det man allerede er, ved Kristus, og i Åndens kraft.
11 Bli hva du er! Underforstått også det du ble i dåpen til Kristus.
12 Her kan vises til avsnittet om helliggjørelsen i brevets lærende
13 hoveddel, som går fra 6,1 flg.
14 Vi har også paralelle steder og avsnitt andre steder i de paulinske
15 brev, se Gal. 5,16 flg. og hele den 2.del av Efeserbrevet.
16 Det har vært brukt flere bilder for å få fram hva Gud vil med for-
17 maningene. La oss ta med ett: I Kristus, ved dåpen og troen, har
18 du ~~en~~^{fått} en stor skatt. Den må ikke gjemmes bort, men brukes, til
19 ære for Gud, og til gagn for Hans Rike. Bruk det du har fått hos
20 Kristus! Det er formaning. Men altså, ikke ved skippertak, men Ånden!
21 Så skal legemet frambæres for Herren. Dette er i talende motsetning
22 til den vanhelligelse av legemet som var og er karakteristisk for
23 hedenskapet. Nei, de kristnes legemer skal betraktes som hellige,
24 og settes inn i tjeneste for Herren 24 timer i døgnet! Hellig betyr
25 renset fra syndens smitte, og denne hellighet gis ved Helligånden.
26 Allerede ved dette har vår gudstjeneste fått sitt klare preg, men
27 Paulus stopper ikke her, og gjør klart at den nåværende verden,
28 egtl. tidsalder, ikke skal prege oss. Her kalles Jesu Kristi Kirke
29 og den enkelte til å være en motkultur, med hjertet i himmelen,
30 og bena på jorden. I verden, men ikke av verden. Slik kan den tro-
31 ende ikke bare leve i Herrens vilje med sitt liv til daglig, men
også få klarhet i Hans vilje der veien videre synes uklar.

12,1-2

12,3-8

12,1

Kol.2,12flg.

Ef.4-6

1,24 flg.

6,12flg.1.Kor.

6,12 flg.

1.Pet.1,16

TIL ETTERTANKE: Les Gal.5,25. Er Helligånden ditt liv?

Manuskript-ark **BIBELNOKKELEN**

Artikkel: ..BN. 4/90.. Rom. 12,9-21.

Brødskrift (løpende tekst)

Spaltebredde:

1 10 20 30 40 50

	1	KJÆRLIGHET TIL BÅDE KRISTNE OG DE SOM STÅR UTENFOR TROEN.
	2	Etter at Paulus i slutten av forrige avsnitt hadde undervist om
	3	nådens gaver, kommer han nå over til kjærligheten som selve basis-
	4	en for livet i menigheten, ja, også i samfunnet.
	5	Det er viktig å være klar over at nådegavene ikke er menneskelige
	6	evner, men nettopp Kristus-evner, som Han ved sin Ånd utstyrer sin
	7	menighet med. Menigheten sammenlignes forøvrig her, akkurat som
1.Kor.12.	8	i 1.Kor. og Efes., med et legeme, og de enkelte kristne, med hver
Ef.4.	9	sine nådegaver, er legemets lemmer.
	10	Nådegavene hører altså med i menighetens og den enkelte kristnes
	11	liv, akkurat som formaningene og kjærligheten.
12,9	12	Det skal øves oppriktig kjærlighet, sier apostelen, og kontrasten
	13	er også klar, for det onde må avskys. Dette innebærer også at hat
	14	til personer ikke kan forenes med livet som en kristen.
12,10flg.	15	I de følgende 4 vers retter formaningene seg særlig til lesernes
	16	forhold til sine medkristne, brødrene.
	17	Det handler om å sette de andre høyere enn seg selv, å være ivrig
12,12	18	i Herren, og så de tre formaninger i v.12. Alt sammen altså for-
	19	stått "i Ånden," Legg merke til at utholdenheten i bønnen står sist
	20	i rekken her. Nok er meningen at bare slik kan man nettopp "holde
	21	ut" i trengselen, ja, nå det mål i himmelen som er vårt håp.
12,13	22	I avsnittets neste vers dreies oppmerksomheten fra de kristnes treng-
	23	sel over til deres nød i det daglige, og da dreier det seg om noe
12,13a	24	så dagligdags som <u>økonomi</u> . Men de kristnes hjem skal også inn i
12,13b	25	bildet, og kallet for hjemmet er her <u>gjestfriheten</u> .
12,14	26	Fra og med neste vers glir nå tanken hos apostelen mer over til de
	27	som står utenfor, de som bent fram er de kristnes fiender, selv om
12,16b	28	ikke menighetsperspektivet blir helt forlatt.
	29	Til og med overfor fiender gjelder f.eks formaningen i v.15! Kallet
12,16	30	til å vise enighet gjelder nok på evangeliets grunn, og apostelen
	31	mener ikke å dekke til sannheten i Kristus.

TIL ETTERTANKE: Hvordan kan du rake glødende kull på din uvenns hode?
12,20, Ordspr. 25,21-22.

Manuskript-ark **BIBELNOKKELEN**

Artikkel: BN 4/90. Rom. 13, 1-7.

Brødskrift (løpende tekst)

Spaltebredde:

1 10 20 30 40 50

	1	LYDIGHETEN MOT ØVRIGHETEN.
	2	Det neste kapitel i den formanende hoveddel handler om lydighet
	3	mot øvrigheten i sin første del.
12,1-2	4	Mens Paulus i forrige kapitel oppholdt seg først med den rette,
12,4-8	5	åndelige gudstjeneste, så med nådens gaver, og til slutt med føl-
12,9-21	6	gene av dette overfor både med-kristne, og mennesker som står ut-
	7	enfor menigheten, dreier det seg i dagens avsnitt om forholdet
	8	til staten.
12,1	9	Spørsmålet er dette: Når de kristne var borgere av den kommende
	10	verden, og attpåtil ikke måtte la den nåværende verden prege seg,
	11	kunne det ikke da være nærliggende å tro at en var løst fra for-
	12	pliktelser mot de ytre ordninger, slik som selve den romerske stat?
	13	Den var jo også en hedensk stat, med både avgudsdyrkelse, og til
	14	tider negative holdninger overfor de kristne.
12,19-21	15	I slutten av forrige kapitel hadde så apostelen formant de troende
	16	til ikke å ta hevn, men tvert om gjengjelde ondt med godt.
13,1flg.	17	Det er i flukt med dette at dagens sterke formaning lyder: Dere
	18	skal være lydig mot den verdslige øvrighet, for den har sin myn-
	19	dighet fra Gud! Ja, den gjør faktisk Guds vilje, i det den frem-
	20	mer det gode og holder det onde langt borte!
	21	Guds Ord sier altså at Gud styrer ikke bare verden, men også er
	22	den som er den egentlig styrende i staten, ja, staten styrer på
	23	Guds vegne, og må selvsagt derfor styre i overensstemmelse med
	24	Hans plan og vilje. Når det skjer, er staten Guds tjener, og som
	25	slik skal den adlydes.
Apg.5,29	26	Det er derfor viktig for den som er en kristen å sette øvrigheten
	27	høyt i akt og ære. Men en begrensing fins, og den målbar Peter
	28	og de andre apostlene i Apostelgjerningene.
	29	For staten kan også anta antikristelig karakter, og det er derfor
Åp.13,1flg.	30	noe av et poeng at vi i Åp.13. nettopp møter denne type stat, nem-
	31	lig dyret fra avgrunnen. Men da er vi over i martyriets situasjon.

TIL ETTERTANKE: Hvordan er det med din utfyllelse av selvangivelsen?
Hvordan er det med fortelling når du kommer fra utlandet?

Manuskript-ark **BIBELNOKKELEN**

Artikkel: BN 4/90. Rom. 13,8-14

Brødskrift (løpende tekst)

Spaltebredde:

	1	10	20	30	40	50
	1	KJÆRLIGHETEN FALLER ALDRI BORT!				
13,8-10	2	Avsnittet vårt faller i dag i to deler: Først formaner Paulus				
13,11-14	3	de troende til å vise ubeskåret kjærlighet til alle. Dessuten slut-				
	4	ter han undervisningen i kap.13 med en sterk formaning til hellig-				
	5	gjørelse, for nå nærmer Herrens Dag seg!				
12,9-21	6	Akkurat som i i 1.Kor.13 møter kjærligheten, gjør vi det i det brev				
	7	vi nå leser i tilsvarende kapitel. Rett nok var det også i høy grad				
	8	tale om kjærligheten i foregående kapitel, men i avsnittet vi har				
	9	for oss i dag, ser vi at kjærligheten ikke er en plikt på linje med				
	10	et avgrenset felt som skattebetaling, men den er nærmest en tilstand				
	11	den kristne skal leve i.				
	12	Her må vi huske at når det handler om kristen formaning, beveger				
	13	vi oss hele tiden på evangelisk grunn: Det er Helligåndens gjerning				
Gal.5,25; Kol.2,9	14	at det nye livet kan velle fram i det mennesket som Gud har født				
Tit.3,4-7	15	på ny i dåpens bad, i det mennesket som er begravet og oppstanden				
6,1flg.	16	med Kristus.				
13,10	17	Denne bakgrunnen gjør det forståelig at Paulus kan si som han gjør				
	18	i v.10. For nestekjærlighet og broderkjærlighet kan på denne bak-				
	19	grunnen bare forstås i forbindelse med kjærligheten til Herren. Og				
11,24 11,29	20	den kjærligheten er igjen umulig uten Hans kjærlighet til oss, ja,				
13,8	21	Hans utvelgelse til frelse!				
10,4	22	Men kjærligheten er altså nettopp på grunn av dette oppfyllelsen				
	23	av loven. Fordi Kristus, som er lovens ende, er den eneste sanne				
	24	kjærlighet. Så er rettferdiggjørelsen og helliggjørelsen egentlig				
	25	samme sak. Det er den samme Kristus som døde og stod opp <u>for</u> oss,				
	26	som ved sin Ånd virker sin gode vilje, og sine buds oppfyllelse				
13,12	27	<u>i</u> oss.				
	28	Så nærmer den store dagen seg, da Herren skal komme igjen. Derfor				
13,13	29	er et hellig liv nødvendig. Se hva som ikke må finnes i ditt liv				
Gal.3,26.27	30	hvis du vil være rett forberedt på Hans gjenkomst, v.13. Du ble				
	31	i dåpens bad kledd i Kristi rettferdighet, du må bevare denne store				
		gave i ditt liv!				

TIL ETTERTANKE: Les og be nr.413 i Norsk Salmebok: Hvor salig er den lille flokk.

Manuskript-ark **BIBELNOKKELEN**

Artikkel: ..BN 4/90.. Rom. 14,1-12.

Brødskrift (løpende tekst)

Spaltebredde:

1 10 20 30 40 50

1 HENSYNET TIL DE SVAKE, HENSYNET TIL DE STERKE.
2 Det er fremdeles helliggjørelsen det dreier seg om. Ved studium
3 av de foregående kapitler om dette spørsmålet, har vi tydelig sett
4 at både rettferdiggjørelse og helliggjørelse henger sammen, og
5 at begge deler går tilbake til Kristus selv.
6 I det avsnittet vi har foran oss i dag behandler apostelen forhold-
7 et mellom de svake og de sterke i menigheten.
8 Rett nok har Paulus i 13,13 flg. advart mot et utsvevende liv, især
9 da Herrens komme nærmer seg.
10 Det finnes imidlertid også en grøft på den andre siden, for Kristus
11 har frigjort oss til frihet!
12 Det vil vel være slik i enhver menighet at det finnes sterke og
13 svake i troen. Slik var det også i Roma-menigheten.
14 Noen hadde tro for å spise all slags mat, og nyte all slags drikke,
15 mens andre mente at dette kom i konflikt med troen. Noen mente at
16 det å være en kristen innebar å holde bestemte dager, andre ikke.
17 Det vi nå beveger oss inn i, er adiafora-problematikken. Adiafora
18 betyr egentlig de ting som ikke setter skille, altså, som ikke
19 er avgjørende i forholdet til Kristus.
20 Det må ellers sies at uenigheten i den menighet Paulus her henven-
21 der seg til, ikke kan sammenliknes med stridighetene f.eks i menig-
22 hetene i Galatia, der Paulus virkelig måtte ta sterke uttrykk i
23 bruk, ja, sette sitt apostelembete inn for å hevde evangeliets
24 sannhet.
25 Imidlertid var det også i Roma problemer som måtte løses, og Pau-
26 lus sier det slik at de sterke må anerkjenne de svake i troen, men
27 disse på sin side må ikke dømme de sterke, og ikke minst må begge
28 grupper huske på at Herren alene er dommeren. Derfor gjelder det
29 fremfor alt å ha god samvittighet overfor Ham.
30 Det som til sist setter skille er å "høre Herren til." Men inntil
31 da gjelder det å ta hensyn for kjærlighetens skyld. Det er Kristi
legeme det handler om!

Gal.5,1 flg.

Joh. 8,36

14,2-3

14,5-6

Gal.2,6

Gal.2,1flg.

Gal.4,9flg.

Gal.5,2flg.

Gal.1,1flg.

14,7-9

14,8

12,9-21 13,8-10 31

12,4-5

TIL ETTERTANKE: Tar jeg hensyn overfor min svake bror i Herren?

Dømmer jeg den som har et annet syn enn jeg på
adiafora-spørsmålene?

Manuskript-ark **BIBELNØKKELEN**

Artikkel: BN. 4/90.. Rom. 14, 13-23.

Brødskrift (løpende tekst)

Spaltebredde:

1 10 20 30 40 50

	1	SÆRLIG TIL DE STERKE
14, 13flg.	2	Etter at Paulus i forrige avsnitt vendte seg til både de sterke og svake grupper i menigheten, er adressen for de apostoliske formaninger i dag så utvilsomt de sterke.
	3	
	4	
	5	Bakgrunnen for disse betegnelsene tør ligge i at det i Roma-menigheten var kristne både med jødisk og hedensk bakgrunn. Det som kunne være vanskelig for de jøde kristne å godta, var å spise og drikke av det som kunne settes i forbindelse med avgudsdyrkelse.
	6	
	7	
	8	
	9	Både kjøtt og viner servert i selskaper, og, frambudt på torget, kunne komme inn i bildet her. Se likevel utlegningen i 1.Kor. 10, 14 flg.
14, 14	10	
Gal. 2, 11flg.	11	Nå er Paulus ikke i tvil om hva som teller for Herren, og han plasserer seg vel klart i de sterkes gruppe.
	12	
	13	Det som likevel ikke må skje, er at den som er fri til å spise og drikke, ved sitt eksempel fører den svake til fall. Dersom nemlig en som er kristen blir ledet til å handle mot sin samvittighet i Herren, står han i fare for å falle ut av kristenstanden, og gå fortapt.
14, 15	14	
14, 21	15	
	16	
	17	
12, 4-8	18	Den kristne frihet må utøves i kjærlighet! Vi ser her tydelig hvordan tanken om menigheten som Kristi legeme skaper en klar dynamikk i anvisningene for hvordan kristne skal leve.
1.Kor. 12, 12flg.	19	
Ef. 4.	20	
	21	Samtidig må det her nevnes at Paulus ikke her ville vite av noen hensyn av judaistisk merke, av den typen som Gal. peker på. Der måtte Paulus gå så kraftig imot de svake i den sammenhengen fordi det ble krevet at omskjærelse og jødisk festkalender skulle komme i tillegg til det å tro på Kristus og leve for Ham. I Roma er det ikke slik. Her skal de sterke nettopp i friheten som evangeliet gir, vise hensyn.
Gal. 5, 1flg.	22	
Gal. 1, 6flg.	23	
	24	
	25	
	26	
14, 19flg.	27	
	28	Har noen da et syn som krenker medkristnes fromme følelser, får de la være å sette det på spissen, og ha ^{det} for seg selv for Guds ansikt. Men det er ikke for mennesker vi skal svare, det er for Herren. Og alt må skje i tro, enten en spiser eller lar være, for i motsatt fall blir det synd.
14, 20	29	
14, 23	30	
	31	

TIL ETTERTANKE: Vet du om noe i ditt liv som ikke leveres "i tro?"

Manuskript-ark **BIBELNØKKELEN**

Artikkel: BN 4/90. Rom. 15, 1-7.

Brødskrift (løpende tekst)

Spaltebredde:

1 10 20 30 40 50

1 TIL TJENESTE FOR BRØDRENE!
2 Paulus'utlegning i forrige avsnitt var ikke bare betinget av de
3 sterkes hensyntagen til de svake. Det måtte ikke bli slik at uenig-
4 het om hva som var tillatt ble til spott for den vantro verden.
5 Men Paulus undervisning om forholdet mellom de sterke og de svake
6 er ikke slutt med dette.
7 De sterkes kjærlige tjeneste overfor de svake gjelder ikke bare
8 på visse avgrensede felter, men gjelder uansett! Her menes ikke
9 at man skal hengi seg til hykleriet. Vi må kunne slutte at de
10 sterke skal få ha sitt syn, men vi kunne sagt at det ikke må settes
11 ut i livet.
12 Og hva mer er, i dagens avsnitt gis det en meget viktig, ytterlig-
13 ere begrunnelse for dette.
14 Den tjeneste de sterke er kalt til, har sin basis i Kristi eget
15 eksempel. Han kunne med all mulig rett ha levet seg selv til behag,
16 men gjorde det ikke. Her anvender apostelen et ord fra Salme 69
17 på Jesus. Det som der står, blir videre utlagt slik at vi av Ham
18 skal lære håp, tålmod og trøst. Vi legger også merke til at det
19 er skriftene, Ordet som er instrumentet som meddeler oss denne
20 lærdom fra Jesus. Så må Ordet også være i sannhet Guds Ord, for
21 kilden til tålmod og trøst er nettopp Ham.
22 Men enda mer har apostelen å si. For her gis et kall til å vise
23 enighet, til å stå sammen. Og formålet med det igjen er at en
24 kan være ett i lovsangen til Gud, vår Herre Jesu Kristi Far.
25 Denne enighet kan ikke gå imot selve sannheten i evangeliet. Der-
26 for må det gå en grense her, men den er det evangeliet og Skriften
27 selv som setter opp.
28 Vi må ikke da selv sette opp kunstige grenser som ikke har bibelsk
29 basis, og det innebærer også at vi hele tiden må la Skriften selv
30 korrigere både våre liv, og ordninger som måtte bli innført i
31 menighet og kirke.

14, 16-18

Gal. 1, 10
Ef. 6, 6 1. Tess. 2, 4

14, 22

15, 1 flg.

15, 3

Mt. 26, 39; 26, 53

Sal. 69, 10

15, 5

15, 4

15, 5

15, 6

Kol. 2, 8

Joh. 14, 6

Gal. 4, 3

TIL ETTERTANKE: Er deres menighet enige på Skriftens grunn?
Lovsyng da Herren!

Manuskript-ark **BIBELNOKKELEN**

Artikkel: ..BN 4/90.. Rom. 15,8-13.

Brødskrift (løpende tekst)

Spaltebredde:

	1	10	20	30	40	50
	1	KRISTI EKSEMPEL FORPLIKTER!				
	2	I det avsluttende avsnitt av Romerbrevets formaningsdel er det				
	3	på nytt slik at det Kristus har gjort for oss, fører til bestemte				
	4	konsekvenser for de kristne.				
12,9-21	5	Vi har i denne delen sett at det kunne være spenninger mellom				
14,1 flg.	6	jøde-og hedningekristne, mellom svake og sterke i troen. Disse				
15,1 flg.	7	to gruppene er Paulus hele tiden opptatt av å holde sammen. Der-				
	8	for må de ta hensyn til hverandre, selv om det hviler en særlig				
	9	for-pliktelse på de sterke.				
9-11.	10	Tenker vi tilbake på brevets frelseshistoriske del, ser vi at				
	11	apostelen der ^{også} nettopp underviser om forholdet mellom jøder og hed-				
	12	ninger, men da ut fra Guds nådevalg, Guds forutbestemmelse til				
	13	frelse. Forstått på troens bakgrunn gjaldt den både hedninger og				
	14	jøder, ja, til sist skulle faktisk også den gjen ^t stridige del av				
	15	Israel bli frelst.				
	16	Det er ganske avgjørende at vi nå samler trådene slik, fordi dette				
Rom.1,16-17	17	også var den tone apostelen selv slo an i brevets tema.				
	18	Når evangeliet er en Guds kraft til frelse, hva er da mer naturlig				
	19	enn at alle de som er elsket av Gud, selv viser hverandre kjær-				
	20	lighet?				
15,8	21	Kristus ble født i, og levde i Israel under sitt jordeliv, men				
	22	derfra kom evangeliet til hedningene, ^{derfor} hører begge grupper med				
	23	i Guds store frelsesplan.				
15,9a	24	Siste delen av avsnittet vårt fremhever nettopp at hedningenes				
	25	frelse var i Guds plan, idet Paulus her anfører 4 steder fra GT				
15,9b flg.	26	som skriftbevis, nemlig Sal.18,50; 5.Mos.32,43; Sal.117,1; og				
	27	Jes.11,10 og 10.				
	28	Nettopp til hedningenes og Israels felles frelse ved Messias er				
	29	det Paulus nå har ført oss, og det er igjen tilbake til det oven-				
1,16-17	30	fornevnte hovedtema i brevet. Til sist rundes denne brev-delen av				
15,13	31	med et ønske. Gud kalles her for håpets Gud. Han er håpets, tål-				

modighetens og trøstens siste grunn!

TIL ETTERTANKE: Får håpets Gud gi deg tålmodighet og trøst i tjenesten? Er det lenge siden du har talt med noen om din tjeneste i Herren?

Manuskript-ark **BIBELNOKKELEN**

Artikkel: . BN 4/90. Rom. 15, 14-21.

Brødskrift (løpende tekst)

Spaltebredde:

1 10 20 30 40 50

	1	STOLTHET OG GLEDE I TJENESTEN
	2	I dag er vi kommet til Romerbrevets slutningsdel. Dagens avsnitt
	3	gir oss en begrunnelse for brevet overfor menigheten.
15, 15	4	Den handler overveiende om Paulus' apostelembete. Det er nettopp
	5	dette som gjør at han kan skrive ^{sa frimodig} "okkså skarpt" til menigheten,
Rom. 1 Gal. 1	6	for å minne dem om det de før har hørt. Han gjør dette med den
	7	autoritet som et øyenvitne om Kristus, og et sendebud om Ham har
15, 16	8	fått av Herren selv.
	9	Vi ser at apostelen utlegger denne tjeneste bl.a som en offerprest-
	10	tjeneste. Meningen er at de folkeslag som blir vunnet ved Paulus'
	11	tjeneste blir en offergave for Guds ansikt.
	12	Det er ellers her et poeng at grunntekstens ord for offerprest er
	13	det samme som vi kjenner som liturg, og det skulle vel kaste et
	14	visst lys over det dypeste innhold i både vår daglige gudstjeneste,
	15	og den som vi utfører for Herrens ansikt i vår menighets forsam-
	16	ling, enten vi nå er lek eller pastor. Og, selv om ingen tjeneste
15, 17	17	i Guds menighet kan sammenlignes med apostolatet, så skulle vi
	18	vel kunne si som Paulus, at vi er stolte og glade nettopp for vår
	19	tjeneste, om ikke annet for vårt folk, familie, naboer og venner?
15, 19b-20	20	Vi ser ellers at apostelen legger vekt på å framstille seg selv
	21	som hedningenes apostel, og merker i tillegg til dette at han ik-
	22	ke vil gå inn i det arbeidet som andre har gjort.
15, 21	23	Her anfører Paulus ellers på nytt et skriftbevis, som kaster yt-
Jes. 52, 15	24	terligere lys over hans tjeneste for folkeslagene.
	25	Vi ser også at evangeliet er forkynt i ord og handling, ja, ved
15, 19a	26	kraften i tegn og under, men altså i Åndens kraft.
	27	Dette betyr at Gud meget vel kan ville at evangeliet skal ledsages
	28	av tegn og under. Uttrykkene betyr stort sett det samme, men det
	29	må her nevnes at de på grunnteksten er <u>tre</u> med lignende betydning.
	30	Til sammen fremhever de tegn som gjør inntrykk, som har sin opp-
	31	rinnelse i Gud. Gud kan altså i høy grad la under skje, men når,
Matt. 6, 10		hvordan og hvor blir Helligåndens sak.

TIL ETTERTANKE: Er du tro der Herren har satt deg? Matt. 25, 21
Luk. 12, 35flg.

Manuskript-ark **BIBELNOKKELEN**

Artikkel: BN. 4/90. Rom. 15,22-33.

Brødskrift (løpende tekst)

Spaltebredde:

1 10 20 30 40 50

1 TRE ORIENTERINGSPUNKT

2 I dagens tekst merker vi oss tre orienteringspunkt. Det er for

3 det første Jerusalem-menigheten. Det betyr de jødekristne. Det

4 andre punktet er den menighet som Paulus henvender seg til i vårt

5 brev, altså menigheten i Roma. Her vet vi det var både jøde-og hed-

6 ningekristne, men kanskje mest det siste, jfr.Paulus' karakteri-

7 stikk av gruppene i menigheten som sterke og svake.

8 Endelig er et tredje orienteringspunkt helt klart Spania, dit er

9 det tydelig apostelens forsett å reise.

10 Nå er nok teksten mer nyansert enn en slik betraktningmåte gir

11 rom for, men den er helt bevisst valgt her, for å få fram viktige

12 poeng.

13 Evangeliet har sin opprinnelse hos jødefolket. Det er gått videre

14 til hedningefolkene, men det skal også gå videre til enda flere

15 hedningefolk! Men vi er ikke ferdige med en slik betraktning, for

16 det framgår av teksten at en "tilbakevending" til Jerusalem hører

17 med.

18 I undervisningen om nådegavene i den formanende del, hadde Paulus

19 pekt på diakoniens nådegave, og han hadde også understreket to be-

20 slektede nådens gaver, nemlig den til å gi, og den til å gjøre

21 barmhjertighet.

22 Det er naturlig i følgen av dette å samle inn, og bringe fram en

23 pengegave til de fattige av de hellige i den jødekristne menighet

24 i Jerusalem. Det som er karakteristisk for diakoniens nådegave, er

25 ellers at den er myntet nettopp på de hellige, altså på den troende

26 menighet, mens de to andre gaver vi i dag har fremhevet, nok spreng-

27 er denne grensen, og har alle mennesker som mål.

28 Tenker vi oss så i Roma-menighetens sted, og sammenligner vår me-

29 nighetsforsamling med den, ser vi at denne ikke er evangeliets

30 siste stoppested! Paulus vil til Spania, og selv omdet er uklart

31 om han virkelig kom dit, så kom i allefall evangeliet dit, og bante seg vei via bl.a Irland til våre kyster.

15,24

15,22 flg.
Apg.22,1 flg.
15,25

12,7a
12,8 b, d

15,26-28a
1,16-17

2.Kor.8-9
16,1

15,28
Apg.21

TIL ETTERTANKE: "Hvem skal jeg sende og hvem vil gå for oss?" Jes.6,8
Hvem vil gå til Israels folk? Rom.10,14-17
Hvem vil gå til vårt eget folk?
Hvem vil gå til hedningene?

Manuskript-ark **BIBELNOKKELEN**

Artikkel: BN 4/90. Rom.16,1-16

Brødskrift (løpende tekst)

Spaltebredde:

1 10 20 30 40 50

	1	ANBEFALING, HILSENER OG HELLIGEKYSS.
	2	Det siste kapitlet av Romerbrevet inneholder flere moment som det
	3	er vel verdt å stoppe ved. Utenom de som er nevnt i overskriften,
	4	og som utgjør dagens avsnitt, dreier det seg om en advarsel mot
	5	vranglærere, hilsener fra Paulus' medarbeidere, og til sist en
	6	veldig lovprisning av Gud.
	7	Vi vil, som overskriften i dag peker mot, dele avsnittet vårt
	8	i tre.
	9	Først stopper vi ved Føbe.
16,1	10	Føbe var diakon, eller om en vil, diakonisse, i Kenkrea, ikke
	11	langt fra Korint. Vi ser altså igjen hvordan Paulus fremhever
12,7a	12	denne tjeneste, og uttrykkelig understreker at den kunne innehas
16,1	13	av en kvinne. Ikke bare dette er anbefalingsgrunn, for Føbe er
16,2	14	også "vår søster." Derfor skal hun mottas i Herrens navn, og ikke
	15	bare det, hun tilkom også hjelp av menigheten ved muligens
	16	et komende ^{avtalt} besøk. Vi aner her at diakonien var formalisert i
12,7a, Apg.6,2 flg.	17	en fast kirkelig tjeneste, selv om nok diakoniens nådegave kan
	18	fungere også utenfor et slikt embete. Ellers ser vi at de som
Matt.10,40	19	har fått en tjeneste i menigheten må tas vel imot. Det er Kristi
Hebr.13,7	20	ærend de går!
	21	Vi vil også stanse ved Priska og Akvilas.
Apg.18,1-3	22	Disse hadde Paulus møtt i Korint. De ble Paulus' gode medarbeidere
	23	både menneskelig og åndelig, for de varte til makere av fag. Blant
Apg.18,26	24	annet underviste de Apollos om Herrens vei i Efesos, og vi ser
1.Kor.14,33b-38	25	da også ved det glimt av hvordan urkirken tenkte om kvinnelig
1.Tim.2,11-12	26	tjeneste i menigheten. Nå var ellers ekteparet tilbake i Roma,
	27	etter oppholdet i provinsen. Opprinnelig hadde de måttet forlate
Apg.18,1 flg.	28	storbyen på grunn av Claudius' holdning til jødene.
16,5 16,14 16,15	29	Ellers ser vi at Roma-menigheten samlet seg i flere hus, og vi
12,8c, 1.Tim.4,14	30	må kunne slutte at hver slik husmenighet hadde sin forstander.
Tit.1,5 flg.	31	Vi får et glimt av den åndelige temperaturen i disse forsamlinger
1.Pet.5,14		ved Paulus' henvisning til de hellige kyss(ved nattverden, iflg.
15,16		kirkefaren Justin Martyr)

TIL ETTERTANKE: På hvilke felt mener du Skriften åpner for
en kvinnelig tjeneste i menigheten?

Manuskript-ark **BIBELNØKKELEN**

Artikkel: BN 4/90. Rom. 16,17-27.

Brødskrift (løpende tekst)

Spaltebredde:

1 10 20 30 40 50

	1	ADVARSEL MOT VRANGLÆREN.
	2	I dette siste avsnittet av Romerbrevet kommer Paulus med en kraftig
	3	advarsel mot vranglæren. Selve brevet har nok vært holdt i en ro-
Gal.4,20	4	lig og forsonlig tone, men nå finner apostelen grunn til å"finne
	5	den rette tonen,for situasjonen han går inn i.
12,9-21 14,1 flg.	6	Som vi har sett i denne utleggelsen, var det forskjeller i Romer-
12,1 flg.	7	menigheten, nemlig mellom de svake og de sterke. Og Paulus gjør
14,21-22	8	alt han kan for å fremheve både enhet i Kristus, og gjensidig hen-
	9	syntagen overfor hverandre, selv om nok de sterke får den kraftigste
	10	formaning. Disse forskjellene var imidlertid slike som kunne for-
	11	stås på evangeliets og den kristne frihets grunn.
	12	I slutten av brevet vårt da likevel et avsnitt som er heller kraf-
	13	tig i tonen.
	14	Grunnen må være at det her står om selve evangeliet! Og det over-
	15	rasker vel knapt, fordi vi her etter alt å dømme har med den grup-
Gal.1,1 flg.	16	pen vranglærere å gjøre som opptrådte i menighetene i Galatia. Det
	17	var deres lære som gjorde at Paulus måtte rykke ut og skrive Gal-
	18	aterbrevet. Judaistenes budskap var meget besnærende: Det er greit
Gal.2,4 5,12	19	med Kristus og det han gjorde, men dere må også bli omskåret og
Gal.4,3 Kol.2,8 flg	20	holde den jødiske festkalender! Altså klart nok tilleggsvilkår,
Gal. 1,6	21	det måtte komme noe i tillegg til evangeliet. Dette fikk Paulus
	22	til å bruke et meget sterkt språk!
	23	Det gjør han da her også.
16,17-18	24	I motsetning til Galaterbrevet er det likevel ikke menigheten som
16,19	25	må ta i mot det kraftige språk. Han har nok ikke noe å utsette på
	26	den menighet han nå tilskriver, men den må ikke på noen måte la
	27	judaistene få innpass!
16,10	28	Forøvrig skal fredens Gud snart knuse Satan. Fredens Gud er den som
Ef.4,3flg.	29	ønsker troens enhet i sin menighet.
1 Kor.10,17	30	Brevet slutter så med en veldig lovprisning av Gud, eller mer nøy-
9,5	31	aktig, Gud, ved Ham som også er Gud, nemlig Jesus Kristus. Han har
Ef.2,18		i Anden kalt til samfunn med seg. Han bærer Paulus i hans apostel-
15,19		embete!

TIL ETTERTANKE: Oppstiller din menighet, eller du selv, tilleggs-
vilkår for frelsen, i forkynnelse eller liv? Gal.2,16, 2,19-20.